

Warszawa, dnia 4 września 2025 r.

Poz. 9

**ZARZĄDZENIE NR 9/25
SZEFA CENTRALNEGO BIURA ANTYKORUPCYJNEGO**

z dnia 3 września 2025 r.

w sprawie wprowadzenia karty audytu wewnętrznego w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym

Na podstawie art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 712 i 718) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wprowadza się w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym kartę audytu wewnętrznego, stanowiącą załącznik do zarządzenia.

§ 2. Wewnętrzne procedury prowadzenia audytu wewnętrznego określa w drodze wytycznych kierownik Referatu Audytu Wewnętrznego, wydzielonego w strukturze Departamentu Bezpieczeństwa Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

§ 3. Tracą moc:

- 1) zarządzenie nr 22/22 Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego z dnia 26 maja 2022 r. w sprawie wprowadzenia karty audytu wewnętrznego w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. Urz. CBA poz. 22 i 30);
- 2) zarządzenie nr 23/22 Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego z dnia 26 maja 2022 r. w sprawie wprowadzenia procedur audytu wewnętrznego w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. Urz. CBA poz. 23 i 30).

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego

Tomasz Strzelczyk

Załącznik do zarządzenia Nr 9/25

Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego

z dnia 3 września 2025 r.

KARTA AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

Rozdział 1.

Postanowienia ogólne

§ 1. Karta audytu wewnętrznego Centralnego Biura Antykorupcyjnego, zwana dalej „Kartą” określa:

- 1) cel i zadania audytu wewnętrznego;
- 2) wymogi dotyczące niezależności i obiektywizmu audytu wewnętrznego;
- 3) zakres audytu wewnętrznego;
- 4) planowanie i sprawozdawczość z audytu wewnętrznego;
- 5) uprawnienia i obowiązki audytorów wewnętrznych;
- 6) zarządzanie komórką audytu wewnętrznego;
- 7) zasady współpracy audytu wewnętrznego z instytucjami kontroli zewnętrznej i audytu zewnętrznego.

§ 2. Audyt wewnętrzny w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, zwanym dalej „CBA”, jest prowadzony zgodnie z:

- 1) przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, 1572, 1717, 1756 i 1907 oraz z 2025 r. poz. 39 i 1180);
- 2) przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 września 2015 r. w sprawie audytu wewnętrznego oraz informacji o pracy i wynikach tego audytu (Dz. U. z 2018 r. poz. 506), zwanego dalej "rozporządzeniem";
- 3) Międzynarodowymi standardami praktyki zawodowej audytu wewnętrznego, ogłoszonymi komunikatem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 12 grudnia 2016 r. w sprawie standardów audytu wewnętrznego dla jednostek sektora finansów publicznych (Dz. Urz. Min. Roz. i Fin. poz. 28), zwanymi dalej "standardami";
- 4) Kodeksem etyki Instytutu Audytorów Wewnętrznych, zwanym dalej „kodeksem etyki”;
- 5) wewnętrznymi procedurami.

§ 3. 1. Celem audytu wewnętrznego jest wspieranie Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego, zwanego dalej „Szefem CBA”, w realizacji celów i zadań przez systematyczną ocenę kontroli zarządczej oraz czynności doradcze zmierzające do usprawnienia działalności CBA.

2. Zadaniem audytu wewnętrznego jest dostarczenie Szefowi CBA niezależnej i obiektywnej oceny kontroli zarządczej oraz propozycji działań służących wyeliminowaniu słabości kontroli zarządczej lub usprawniających funkcjonowanie jednostki organizacyjnej CBA.

3. Realizacja celu audytu wewnętrznego następuje w drodze niezależnego i obiektywnego badania oraz oceny zarządzania w poszczególnych obszarach działalności, z uwzględnieniem ryzyk zagrażających skutecznej, efektywnej i zgodnej z prawem realizacji celów i zadań CBA.

§ 4. Badanie i ocena systemu kontroli zarządczej nie zwalnia kierowników jednostek i komórek organizacyjnych CBA z odpowiedzialności za jego właściwe i skuteczne utrzymanie.

Rozdział 2.

Organizacja Referatu Audytu Wewnętrznego

§ 5. 1. Audyt wewnętrzny prowadzi, wydzielony w strukturze Departamentu Bezpieczeństwa Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Referat Audytu Wewnętrznego, zwany dalej „RAW”, pełniący funkcję komórki audytu wewnętrznego, o której mowa w art. 277 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. Obowiązki kierownika komórki audytu wewnętrznego w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, wykonuje kierownik Referatu Audytu Wewnętrznego, zwany dalej „kierownikiem RAW”.

§ 6. 1. Kierownik RAW, w zakresie realizacji zadań, o których mowa w art. 272 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, podlega bezpośrednio nadzorowi Szefa CBA.

2. RAW podlega Dyrektorowi Departamentu Bezpieczeństwa Centralnego Biura Antykorupcyjnego wyłącznie w sprawach administracyjno-kancelaryjnych w zakresie niezbędnym dla prawidłowego funkcjonowania komórki audytu wewnętrznego.

§ 7. 1. Kierownik RAW reprezentuje komórkę audytu wewnętrznego w kontaktach wewnętrznych i zewnętrznych, z wyjątkiem kontaktów wynikających z realizacji zadań audytowych przeprowadzanych przez poszczególnych audytorów wewnętrznych na podstawie imiennego upoważnienia Szefa CBA.

2. Kierownik RAW jest odpowiedzialny za:

- 1) zapewnienie rzetelnego, efektywnego i profesjonalnego prowadzenia audytu wewnętrznego;
- 2) przygotowanie i wykonanie rocznego planu audytu wewnętrznego;
- 3) podejmowanie działań mających na celu zapewnienie odpowiednich zasobów osobowych i rzeczowych RAW do prowadzenia audytu wewnętrznego;
- 4) określenie wewnętrznych procedur służących kierowaniu RAW;
- 5) przedstawianie Szefowi CBA okresowych informacji i sprawozdań dotyczących działalności RAW;
- 6) ustalenie i realizowanie programu zapewnienia i poprawy jakości audytu wewnętrznego;
- 7) zapewnienie prowadzenia audytu zgodnie z kartą.

3. Kierownik RAW jest niezależny w zakresie planowania pracy komórki audytu wewnętrznego, organizacji prowadzenia audytu i sporządzania sprawozdań.

Rozdział 3. Niezależność i obiektywizm

§ 8. 1. Audytor wewnętrzny jest niezależny w wykonywaniu zadań i podlega w tym zakresie przepisom prawa, standardom oraz kodeksowi etyki.

2. Zakres audytu wewnętrznego, sposób przeprowadzania audytu oraz informowanie o jego wynikach nie mogą być ograniczane, w szczególności przez blokowanie dostępu do informacji lub funkcjonariuszy i pracowników CBA lub wpływanie na treść sprawozdania z zadania audytowego. W przypadku wystąpienia takich sytuacji kierownik RAW niezwłocznie informuje o tym Szefa CBA.

§ 9. 1. W realizacji zadań audytowych audytor wewnętrzny kieruje się zasadami niezależności i obiektywizmu. Audytor wewnętrzny nie podporządkowuje ocen i zaleceń audytowych opiniom innych osób.

2. Audytor wewnętrzny nie dokonuje oceny stanu kontroli zarządczej w obszarach, za które był odpowiedzialny w roku poprzedzającym realizację zadania.

3. W przypadku zaistnienia przesłanek mogących wskazywać na wątpliwości co do bezstronności audytora wewnętrznego, może on wystąpić do kierownika RAW o wyznaczenie innego audytora wewnętrznego.

§ 10. Zakres współpracy z kontrolerami wewnętrznymi oraz audytorami i kontrolerami zewnętrznymi nie może stać w sprzeczności z celami audytu wewnętrznego oraz stanowić zagrożenia dla obiektywizmu i niezależności audytu wewnętrznego.

Rozdział 4. Zakres audytu wewnętrznego

§ 11. 1. Audyt wewnętrzny, z zastrzeżeniem ust. 2, przeprowadza się na podstawie rocznego planu audytu wewnętrznego.

2. W uzasadnionych przypadkach, po uzgodnieniu z Szefem CBA, zadanie audytowe przeprowadza się poza planem audytu.

3. Audyt wewnętrzny obejmuje swoim zakresem wszystkie obszary działania CBA.

§ 12. Prowadzenie audytu wewnętrznego obejmuje:

- 1) planowanie i sprawozdawczość;
- 2) prowadzenie zadań zapewniających, o których mowa w § 2 pkt 4 rozporządzenia, stanowiących podstawową formę działania audytu wewnętrznego;
- 3) prowadzenie czynności doradczych, mających na celu usprawnienie działalności CBA, które mogą polegać w szczególności na doradztwie, opiniowaniu projektów wewnętrznych regulacji, szkoleniach oraz udziale w pracach zespołów zadaniowych;
- 4) monitorowanie wykonania realizacji zaleceń wynikających z przeprowadzonych zadań audytowych;
- 5) prowadzenie czynności sprawdzających mających na celu ocenę sposobu wdrożenia i skuteczności zaleceń zrealizowanych przez audytowanego.

§ 13. 1. Audytor wewnętrzny może wykonywać czynności doradcze, które polegają na wspieraniu Szefa CBA w realizacji celów i zadań.

2. Czynności doradcze mogą być wykonywane, jeżeli:

- 1) ich cel i zakres są zgodne z celami audytu wewnętrznego;
- 2) ich zakres nie narusza zasady obiektywizmu i niezależności audytora;
- 3) nie prowadzą do przejęcia przez audytora odpowiedzialności za zadania realizowane w obszarze, w którym są wykonywane czynności doradcze.

3. Audytor wewnętrzny wykonuje czynności doradcze na wniosek Szefa CBA lub z własnej inicjatywy oraz uzgadnia z Szefem CBA cel i zakres tych czynności.

4. Jeżeli cel i zakres czynności doradczej wskazuje, że powinna ona być wykonana w ramach zadania zapewniającego, kierownik RAW uzgadnia z Szefem CBA formę jej wykonania.

5. Audytor wewnętrzny nie wykonuje czynności doradczych, które prowadziłyby do przejęcia przez niego obowiązków, odpowiedzialności lub uprawnień wchodzących w zakres zarządzania CBA. Audytor wewnętrzny niezwłocznie informuje Szefa CBA o fakcie powstrzymania się od wykonania czynności doradczych.

§ 14. Kierownik RAW może odmówić wykonania czynności doradczej, jeżeli uzna, że cel i zakres tej czynności jest niezgodny z celem audytu wewnętrznego.

§ 15. 1. Audytor wewnętrzny sporządza sprawozdanie z każdego zadania zapewniającego.

2. Dokumentowanie czynności doradczych odbywa się w sposób odpowiedni do rodzaju i charakteru działań audytora wewnętrznego.

§ 16. 1. Audytor wewnętrzny może monitorować stan realizacji zaleceń z audytu wewnętrznego na każdym etapie ich wdrażania.

2. Czynności sprawdzające są przeprowadzane po upływie terminów realizacji tych zaleceń.

Rozdział 5.

Planowanie i sprawozdawczość audytu wewnętrznego

§ 17. 1. Kierownik RAW, w uzgodnieniu z Szefem CBA, opracowuje roczny plan audytu na podstawie wyników analizy ryzyka, priorytetów Szefa CBA, z uwzględnieniem dostępnych zasobów kadrowych komórki audytu wewnętrznego.

2. Plan audytu wewnętrznego, o którym mowa w ust. 1, opracowuje się do dnia 31 grudnia każdego roku na rok następny.

3. Plan audytu wewnętrznego podpisują kierownik RAW oraz Szef CBA.

§ 18. 1. Kierownik RAW może opracować strategiczny plan audytu wewnętrznego na podstawie wyników analizy ryzyka, priorytetów Szefa CBA oraz biorąc pod uwagę dostępne zasoby kadrowe komórki audytu wewnętrznego.

2. Plan, o którym mowa w ust. 1:

- 1) jest opracowywany na okres trzech lat;

2) podlega monitorowaniu i jest weryfikowany przynajmniej raz w roku - po przeprowadzeniu analizy ryzyka na potrzeby opracowania rocznego planu audytu.

§ 19. Kierownik RAW sporządza i przedkłada Szefowi CBA sprawozdanie z wykonania rocznego planu audytu w terminie do końca stycznia następnego roku.

§ 20. Kierownik RAW przeprowadza raz w roku samoocenę jakości audytu, której wyniki przekazuje Szefowi CBA.

§ 21. W celu zapewnienia odpowiedniego zakresu audytu i minimalizacji powielania działań kierownik RAW współpracuje i wymienia informacje z jednostką organizacyjną CBA właściwą w zakresie prowadzenia kontroli wewnętrznej w CBA.

Rozdział 6.

Uprawnienia i obowiązki audytora wewnętrznego

§ 22. Audytor wewnętrzny ma prawo:

- 1) przeprowadzać audyt wewnętrzny we wszystkich obszarach działalności CBA;
- 2) wglądu do wszelkich dokumentów, danych i materiałów oraz innych źródeł informacji potrzebnych do przeprowadzenia audytu wewnętrznego, w tym utrwalonych na elektronicznych nośnikach danych, jak również do sporządzania kopii, odpisów, wyciągów, zestawień lub wydruków;
- 3) dostępu do pomieszczeń i innych składników majątkowych CBA, w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia audytu wewnętrznego;
- 4) uzyskiwania od funkcjonariuszy i pracowników, w tym kierowników jednostek i komórek organizacyjnych CBA, niezbędnej pomocy, w tym informacji, materiałów oraz wyjaśnień, mających na celu zapewnienie właściwego przygotowania i efektywnego przeprowadzania audytu wewnętrznego - w terminach wskazanych przez audytorów wewnętrznych;
- 5) otrzymania niezbędnej pomocy i wsparcia osoby trzeciej w przypadku braku wystarczającej znajomości badanego obszaru;
- 6) z własnej inicjatywy składać wnioski i zalecenia, mające na celu usprawnienie funkcjonowania CBA.

§ 23. Audytor wewnętrzny jest uprawniony do uzyskiwania i zbierania informacji dotyczących obszarów działalności CBA poza zakresem realizowanego zadania zapewniającego i czynności doradczej, jedynie w ramach czynności związanych z analizą ryzyka prowadzoną na potrzeby sporządzenia planu audytu.

§ 24. W przypadkach wymagających specjalnych kwalifikacji, Kierownik RAW może wystąpić z wnioskiem do Szefa CBA o powołanie eksperta, w tym spoza CBA.

Rozdział 7.

Program poprawy jakości

§ 25. 1. Kierownik RAW oraz audytorzy wewnętrzni realizują program zapewnienia i poprawy jakości obejmujący ocenę funkcjonowania audytu wewnętrznego zgodnie z obowiązującymi przepisami, standardami oraz kodeksem etyki.

2. W ramach programu zapewnienia i poprawy jakości są realizowane:

- 1) bieżący nadzór,
- 2) okresowy monitoring realizacji zadań,
- 3) coroczna samoocena,
- 4) ocena zewnętrzna przeprowadzana co najmniej raz na pięć lat przez wykwalifikowaną, niezależną osobę lub zespół spoza CBA.

3. Wyniki programu zapewnienia i poprawy jakości są prezentowane w sprawozdaniu z wykonania planu za rok poprzedni. Wyniki oceny zewnętrznej są przekazywane do Szefa CBA.

§ 26. Kierownik RAW zapewnia, że audytorzy wewnętrzni:

- 1) pogłębiają wiedzę i poszerzają kompetencje,

- 2) działają zgodnie z przepisami oraz przyjętymi wewnętrznymi procedurami,
- 3) stosują standardy oraz kodeks etyki.

§ 27. Audytor wewnętrzny nie jest odpowiedzialny za wykrywanie przestępstw, niemniej powinien posiadać wiedzę pozwalającą na zidentyfikowanie znamion przestępstw. W przypadku ujawnienia okoliczności mogących wskazywać na popełnienie przestępstwa lub naruszenia dyscypliny finansów publicznych, audytor wewnętrzny niezwłocznie informuje o tym fakcie Kierownika RAW, który podejmuje działania zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 28. Audytor wewnętrzny jest zobowiązany do zachowania poufności informacji, które uzyskał w trakcie prowadzenia audytu wewnętrznego oraz do ich nieujawniania bez upoważnienia Szefa CBA, chyba że istnieje prawny obowiązek ich ujawnienia.

Rozdział 8.

Prawa i obowiązki kierowników jednostek i komórek organizacyjnych CBA

§ 29. Kierownicy jednostek i komórek organizacyjnych CBA, w których przeprowadza się zadanie audytowe, mają prawo do uczestniczenia w procesie audytu wewnętrznego, a w szczególności:

- 1) zapoznania się z ustaleniami audytu wewnętrznego;
- 2) składania wyjaśnień w zakresie audytu wewnętrznego;
- 3) zgłaszania zastrzeżeń do ustaleń i zaleceń audytu wewnętrznego.

§ 30. Funkcjonariusze i pracownicy, w tym kierownicy jednostek i komórek organizacyjnych CBA, są obowiązani do współpracy z audytorem wewnętrznym w zakresie analizy ryzyka, identyfikacji i monitoringu procesów zachodzących w CBA, w zakresie niezbędnym dla realizacji audytu wewnętrznego.

§ 31. Kierownicy jednostek i komórek organizacyjnych CBA, w których przeprowadzany jest audyt wewnętrzny mają obowiązek, w zakresie swoich kompetencji, przedkładać audytorowi wewnętrznemu informacje dotyczące realizacji zaleceń, w tym termin oraz osoby odpowiedzialne za ich wdrożenie. Szczegółowe rozwiązania dotyczące wdrażania i monitoringu zaleceń audytowych w CBA określają odrębne przepisy.

Rozdział 9.

Zakres współpracy komórki audytu wewnętrznego z organami oraz instytucjami kontroli zewnętrznej i audytu zewnętrznego

§ 32. 1. Kierownik RAW, w zakresie wykonywania swoich zadań, współpracuje z zewnętrznymi organami i instytucjami kontroli oraz organami i instytucjami audytu zewnętrznego.

2. Współpraca, o której mowa w ust. 1 odbywa się za pośrednictwem lub w porozumieniu z Szefem CBA.

§ 33. 1. Dokumentacja zadań audytowych podlega ochronie przed nieuprawnionym dostępem zgodnie z przepisami prawa oraz regulacjami wewnętrznymi obowiązującymi w CBA.

2. Kierownik RAW udostępnia dokumentację audytu wewnętrznego organom i instytucjom kontroli oraz organom i instytucjom audytu zewnętrznego, wyłącznie za zgodą Szefa CBA.

Rozdział 10.

Postanowienia końcowe

§ 34. Kierownik audytu wewnętrznego dokonuje corocznie przeglądu Karty pod względem jej aktualności i w razie potrzeby jej zmiany, przygotowuje projekt zmiany oraz przekazuje go do dalszych uzgodnień.